

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 7 hallituksen esityksestä laiksi eläintautilain muuttamisesta

Eduskunta on 26 päivänä huhtikuuta 1994 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 51.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Maija Kaukonen ja eläinlääkintöylitarkastaja Riitta Heinonen maa- ja metsätalousministeriöstä, eläintautiosaston johtaja Eeva-Liisa Hintikka Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta, jaostopäällikkö Johannes Ijas Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta, tiedotussihteeri Nina Ewalds Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista, erityisasiantuntija Matti Laiho Suomen Kuntaliitosta ja toiminnanjohtaja Kalevi Juntunen Suomen Eläinlääkäriliitosta.

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksessä ehdotetaan eläintautilakia muutettavaksi siten, että muista kuin maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikelosaston tai läninhallituksen antamasta eri määräyksestä tehtävistä eläintautilain mukaisista tarkastuksista tai toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset voitaisiin ehdotetussa laissa määriteltävissä tapauksissa periä eläimen tai tavarantaimistajalta tai haltijalta. Omistaja tai haltija maksaisi aiheutuneet kustannukset suoraan tarkastuksen suorittavalle eläinlääkärille.

Eläintautilain mukaan eläinten, eläimistä saatavien tuotteiden, eläimistä peräisin olevien jätteen sekä eläintauteja mahdollisesti levittävien muiden tavaroiden luovutuksesta, kuljetuksesta ja maastaviennistä sekä maahantuonnista säädetään asetuksella. Asetuksen antamiseen valtuutavaa säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikelosasto voisi antaa näistä asetuksella säädellyistä seikoista määräyksiä. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös tuontitarkastuksen yhteydessä tuojan tehtäväksi määrättyjen toimenpiteiden teettämisestä silloin kun tuoja on nämä laiminlyönyt. Viranomaisia ja viranomais-

ten tarkastusoikeutta koskevia säännöksiä ehdotetaan tarkennettaviksi. Ehdotettu laki sisältäisi myös valtuutuksen eläinlääkintä- ja elintarvikelosastolle antaa määräyksiä eläinten terveysvalvontaohjelmista.

Ehdotetut muutokset liittyvät Euroopan yhdentymiskehityksen ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) myötä tulevien sopimusvelvoitteiden täytäntöönpanoon.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen hyväksymisen jälkeen, kuitenkin viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1994.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta on kannanotossaan (MmVL n:o 2/1992 vp) Euroopan talusalueen perustamiseen liittyvien sopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä todennut, että eläinlääkintämääräysten sisällyttäminen ETA-sopimukseen lisää tarttuvien tautien leviämisen vaaraa. Samalla valiokunta on korostanut sitä, että maassamme tulee voida ylläpitää eläintautien kulkeutumista estävää valvontaa ja että tarvittaessa tulee olla mahdollisuus tautien kulkeutumista estäviin toimenpiteisiin. Valiokunta on viitannut ETA-sopimuksen II osan 13 artiklaan ja Rooman sopimuksen 36 artiklaan. Valiokunta katsookin, että tarttuvien tautien leviämisen estämiseksi tarvitaan tehokkaita valvontatoimenpiteitä ja nopeita toimintavaltuuksia.

Valiokunta toteaa hallituksen esityksen antamisen jälkeen ilmenneen ETA-sopimuksen edellyttävän myös, että siipikarjan pakollisten terveysvalvontaohjelmien osalta eläimen omistajan tai haltijan on vastattava tietyistä terveysvalvontaohjelman täytäntöönpanoon liittyvistä tutkimuksista. Kyseessä ovat direktiivin 92/117/ETY liitteen III mukaiset salmonellatutkimukset. Direktiivin mukaan hautomojen ja kasvattamojen linnuista on omistajan tai haltijan kustannuksella otettava salmonellanäytteet direktiivissä määritellyn frekvenssin mukaisesti. Valiokunta ehdottaa tämän menettelyn mahdollistavan sään-

nöksen lisäämistä ehdotettuun 15 §:n 3 momenttiin.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä edellä esitetyin muutoksin.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

eläintautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/80) 5 §:n 2 ja 4 momentti, 12 §:n 1 momentin johdantokappale ja 14 kohta, 12 a §:n 1 momentti ja 15 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 12 §:n 1 momentin johdantokappale ja 14 kohta sekä 12 a §:n 1 momentti 21 päivänä elokuuta 1992 annetussa laissa (809/92), sekä

lisätään 12 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa 21 päivänä elokuuta 1992 annetussa laissa, uusi 15 kohta, 12 a §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti, 13 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, lakiin uusi 13 a § ja 15 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

5, 12, 12 a, 13 ja 13 a §
(Kuten hallituksen esityksessä)

15 §
(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Edellä 1 momentissa säädetyn estämättä eläimen tai tavaran omistajan tai haltijan tulee kuitenkin maksaa tarkastuksen tai toimenpiteen suorittajalle korvaus tarkastuksesta tai toimenpiteestä, joka aiheutuu eläimen tai tavaran tuonnista, viennistä, kuljetuksesta tai vapaaehtoisesta eläinten terveysvalvontaohjelmasta. *Lisäksi eläimen omistajan tai haltijan tulee pakollisten eläin-*

ten terveysvalvontaohjelmien osalta maksaa tarkastuksen tai toimenpiteen suorittajalle edellä tarkoitettu korvaus silloin, kun Suomea sitova kansainvälinen sopimus tätä edellyttää. Maa- ja metsätalousministeriö määrää tarkemmin maksettavan korvauksen suuruuden noudattaen soveltuvin osin kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen eläinlääkäritaksassa vastaavan kaltaista tarkastuksista tai toimenpiteistä määrättyä korvausta, jollei Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa toisin edellytetä.

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja S.-L. Anttila, varapuheenjohtaja Iivari, jäsenet Järvelähti,

Kalli, Kohijoki, Koistinen, Koski, Lahikainen, Ollila, Polvinen, Pulliainen, Rajamäki, Riihijärvi, Rinne, Saario, Urpilainen ja Westerlund.